

Predsjednica Europskog parlamenta Roberta Metsola

Europsko vijeće

29. lipnja 2023.

Događaji u Rusiji otvorili su niz pitanja o njezinoj unutarnjoj dinamici i nestabilnosti ruskih sustava kao i o načinu na koji to utječe na invaziju na Ukrajinu i europsku sigurnost u cjelini.

Solidarnost s Ukrajinom mora ostati naš prioritet. Ona je od presudne važnosti za Ukrajinu, ali i za Europu. Moramo ostati nepokolebljivi, čak i ako se u nadolazećim mjesecima situacija u Ukrajini pogorša.

U tom kontekstu pozdravljam jedanaesti paket sankcija i prošlotjednu najavu dodatnih 50 milijardi EUR za potporu obnove, oporavaka i ponovne izgradnje Ukrajine.

Kako bismo snažnije djelovali, moramo ispuniti svoja obećanja u vezi s otvaranjem pregovora o članstvu u EU-u. Predanost Ukrajine i veliki naponi koje ulaže u provedbu reformi, među ostalim kako bi ispunila uvjete za status zemlje kandidatkinje za članstvo u EU-u, vrijedni su divljenja.

Moramo biti spremni za sljedeću fazu pregovora o članstvu kada kriteriji reformi budu u dovoljnoj mjeri ispunjeni – nadam se da će se to dogoditi što prije.

Jačanje naše industrijske baze povezane s obranom, unaprjeđenje inovacija, smanjenje naših ovisnosti, veća razina autonomije i izgradnja povjerenja moraju biti u središtu naše nove sigurnosne i obrambene politike. Politički dogovor koji smo ovaj tjedan postigli o zajedničkoj nabavi u području obrane pomoći će državama članicama da popune svoje obrambene resurse i postanu interoperabilnije. Isto će tako pomoći i Ukrajincima, koji računaju na našu isporuku oružja i streljiva.

Napredak u pregovorima o Aktu za podupiranje proizvodnje streljiva (ASAP) također obećava te sam uvjeren da ćemo u nadolazećim tjednima, nakon što je Parlament prije mjesec dana donio svoje stajalište, postići politički dogovor.

Zajedno radimo na tome da ponuda zadovolji potražnju: riječi provodimo u djela i uspješno ostvarujemo rezultate.

Sada moramo izgraditi novu sigurnosnu i obrambenu arhitekturu koja će omogućiti da se EU i NATO u svojim djelovanjima međusobno nadopunjavaju bez udvostručavanja ili pak stvaranja dojma da su jedni drugom konkurencija.

Također moramo riješiti pitanje migracije. Riječ je o hitnoj potrebi. Prošlog je tjedna Sredozemlje odnijelo živote još 300 osoba, od kojih mnoge nikada neće biti identificirane. U tom je moru, koje je danas postalo groblje, potonulo još 300 ljudskih nada. Zauvijek je uništeno još 300 obitelji.

Ipak, ostvarili smo velik napredak. Europski parlament spreman je konstruktivno raditi na tome da do kraja ovog parlamentarnog saziva pronađe rješenje koje će poštovati granice, biti pravedno prema onima kojima je potrebna zaštita, a strogo prema svima koji ne ispunjavaju uvjete. Njime će se eliminirati poslovni model trgovaca ljudima čiji su plijen ranjive osobe. Pravila moraju izvirati iz naših zakona i pravnog okvira, a ne smiju ih diktirati mreže trgovine

ljudima. Što duže čekamo, to mreže postaju jače, a broj izgubljenih života raste. Frontex u tom području ima važnu i ključnu ulogu.

Ne smijemo zanemariti ni vanjsku dimenziju tog pitanja. Naša nam uloga omogućuje da više ulažemo i surađujemo sa zemljama u Africi. Međutim, ne smijemo ponoviti staru pogrešku i Africi se obraćati samo kada je riječ o migraciji. Moramo se strateški angažirati u ulaganjima, zajedničkim projektima te pritom njegovati duh partnerstva. Komunikacija s afričkim zemljama mora biti dvostrana, ne samo vođena s naše strane, te moramo razumjeti da će, ako se povučemo, te zemlje naprosto pronaći druge partnere.

Moramo preispitati svoje interakcije na globalnoj razini te ponovno uspostaviti ravnotežu između svojih političkih i gospodarskih odnosa s ključnim partnerima u svijetu. S latinoameričkim demokracijama, primjerice, u pogledu kritičnih sirovina i trgovinskih sporazuma, ključnih za napredak naše digitalne i zelene tranzicije.

Moramo više surađivati i sa zemljama kao što je Indija.

Europska unija treći je najveći trgovinski partner Indije i drugo najveće izvozno odredište te zemlje. S Indijom dijelimo mnoge prioritete, uključujući borbu protiv klimatskih promjena, sektor tehnologije i sektor sigurnosti. Postoje brojne neiskorištene mogućnosti.

Europa je najutjecajniji globalni akter u promicanju međunarodnog programa dekarbonizacije, energetske diversifikacije i borbe protiv klimatskih promjena: to je važna činjenica. Međutim, moramo biti uspješniji u ublažavanju gospodarskih i socijalnih posljedica svih tih odluka. Moramo bolje objasniti kako to činimo i zašto je to djelovanje važno.

Građani moraju vjerovati u taj proces i moraju si ga moći priuštiti. Moramo više i pozornije slušati svoje građane, svoja poduzeća i svoje mlade. Moramo biti dalekovidni da bismo znali zadržati ljude uza se.

Inflacija i dalje traje. Kućanstva se suočavaju s padom realnih plaća. Europska središnja banka pomaže u rješavanju tog problema povećanjem kamatnih stopa. No i to ima socijalne posljedice koje ne smijemo zanemariti.

Stoga nam je, ako želimo ozbiljno shvatiti svoje prioritete i zadržati vjerodostojnost, potreban proračun EU-a koji odgovara svrsi.

Vrijeme je za uvođenje novih vlastitih sredstava. Dok otplaćujemo dug u okviru instrumenta NextGenerationEU, moramo staviti na raspolaganje nove izvore prihoda. To ne smije biti na nauštrb dugotrajnih politika i programa Unije.

S time je povezana potreba za prilagodbom dugoročnog proračuna EU-a, koji bi tako bio odraz aktualnih uvjeta. Svijet se od 2020. godine i donošenja važećeg višegodišnjeg financijskog okvira neupitno promijenio i mi se morao mijenjati paralelno s njim. Već godinama pozivamo na reviziju VFO-a, a Parlament je spreman dati svoj obol. To je, uzgred, i od presudne važnosti za infrastrukturne projekte koji mogu poslužiti u svrhe obrane i sigurnosti. Uzmimo tako primjer željeznica, koje se mogu upotrebljavati i kao kritični putovi vojne mobilnosti. Neke od spomenutih odluka zahtijevaju jednoglasnost i svi ćemo pritom imati svoju ulogu.

U pitanju je otpornost naših gospodarstava na buduće promjene. U pitanju je Unija koju sljedećim generacijama želimo prenijeti snažniju od ove današnje.

Idući mjeseci moraju biti usmjereni na postizanje rezultata. Već sama procedura dogovaranja datuma europskih izbora nije prošla bez poteškoća. Izvorni datum temelji se na stanju iz 1979., kada je Unija brojala samo devet država članica. Moramo zajednički preispitati proceduru za određivanje datuma. Trenutačno raspravljamo o sastavu Parlamenta. Dobili ste naš prijedlog o izbornom zakonu, no izgleda da Vijeće teško dolazi do stajališta. Ono što znamo jest da će naš projekt, ako u tom kontekstu dođe do zastoja, stagnirati.

Imamo prijedlog konvencije koja se temelji na našoj opsežnoj Konferenciji o budućnosti Europe. Moramo biti spremni za proširenje. Dok Moldavija, Ukrajina i zemlje zapadnog Balkana provode reforme i pripremaju se, i mi moramo činiti isto.

Vrijeme je za kolektivni zaokret u razmišljanju. Mnogi su u toj geopolitičkoj promjeni već zauzeli svoje pozicije. Unija također mora biti spremna.

Hvala.